

Narodna biblioteka. Izdaje L. Krajeec v Novem Mestu.

V zadnjem času so izšli 4 snopiči tega književnega podjetja in sicer:

39. snopič. *Solnce in senca.* Povest. Pri prostemu narodu v pouk in zabavo spisal L. Bedenek. Povest je dovolj dolgočasna in ljudstvo je nikakor ne bode z zanimanjem in veseljem čitalo. Nasprotje med solncem in senco selskega življenja je preslabo opisano, tako da čitatelj dostikrat ne ve, ali je to, kar čita, solnce ali senca. Tisti uboj na vasi, to že ni več senca, ampak prava noč in neosnovano je, zakaj nedolžno obdolženi umrje v ječi. To ne zadovolji čitatelja. Paziti se mora, da pisatelj tudi imena lepa izbere in v tej povesti so: Potegunov Janez, Pretepačev Jernej, Pridaničev Štefek i. dr. Ta imena se pač nikomur ne zdé klasična!

40. snopič. *Svitoslav.* Povest za slovensko ljudstvo. Spisal Vonomir-Križan.

Povest je čudovita. Vrší se v štirih deželah in sicer na Štirskem, Moravskem, Češkem in Poljskem. Grajski ribič Luka je bil navaden zavraten ropar. Napal je celo s sekíro junaka te povesti Svítoslava, sina kneza Varipolskega. Okrade ga potem, vzame mu vse listine in pisma in zbeži. Naposled naletimo na tega Luko v Prági, kot oblastnega kneza Varipolskega, ki pa pride naposled v igri ob ves ukradeni denar in je bil pri nekej tatvini ranjen, da

umrè. Svítoslav se pa zaljubi v njegovo hčerko Ciliko, ne mené se, da je hči tistega, ki ga je s sekíro napal. Končno se Svítoslav celo spreobrne zaradi nje in v cerkev hodi, kajti ga ni hotela vzeti, ker ni bil veren. Vrh tega je nakupičenih še nekaj drugih neverjetnostij. V sedanjem realističnem času se ne sme tako pisati, ako hoče pisatelj, da ljudje čitajo njegov spis. Dvomimo, da bi Svítoslav ogrel čitatelje, k večjem učenju nižjih srednjih šol, ki še ne ločijo resničnosti od neresničnosti. Pisano je dokaj suboparno.

41. in 42. snopič. *Z ognjem in mečem.* Zgodovinski roman. Poljski spisal H. Sienkiewicz. Poslovenil Podravske. I. zvezek.

Sienkiewicz je najslavnejši in najboljši sedaj živéhi poljskih pisateljév. Spisal je že mnogo in njegova dela se marljivo prevajajo v razne jezike. Hvalvredno je, da se priobéti tudi v našem jeziku ta roman, ki je pridobil pisatelju največ zaslužene slave in le želeti je, da bi se še več njegovih del v dobrem prevodu podalo Slovincem. Pisatelj opisuje mojsterski ruske stepe, Kozake in življenje v Ukrajini ob Dnjepru. To knjigo priporočamo slovenskim učiteljem, ker potem bode tudi izdavalatelj mogel z boljšimi deli postreči, ako bode imel dovolj kupcev. Da se ne razpečavajo knjige tako, kakor bi se morale, kriv je g. Krajeec sam, ako šele čez šest mesecev pošlje izšle knjige v Ljubljano in se tukaj pri knjigargjih zaman poprašuje po njih. F. J.

Naši dopisi.

Iz Velikih Poljan. Letošnja okrajna učiteljska konferenca učiteljev na slovenskih in utrakvističnih ljudskih šolah kočevskega okraja bo dné 27. mal. srpana t. l. v Dolenjivasi ob deveti uri dopoldne s sledečim dnevnim redom:

1. Gosp. c. kr. okrajni nadzornik otvori v šolskem poslopji konferencijo.

2. Izvolita se zapisnikarja.

3. G. nadzornik poroča o stanji šolstva slovenskega in utrakvističnega.

4. «Kako je izbirati in razdeliti poučno tvarino v realijah?» — Poročevalec: za jedno- in dvorazrednice g. Ivan Zupanec, za tri- in štirirazrednice g. H. Verbič.

5. Knjižnični odbor poroča o stanji, porabi in računih okrajne učiteljske knjižnice za šolsko leto 1891/92.

6. Vrší se posvetovanje o delitvi okrajne učiteljske knjižnice.

7. Izvoli se knjižnični odbor (za slučaj delitve) za šolsko leto 1892/93.

8. Izvoli se stalni odbor za prireditve prihodnje konferencije za učitelje slovenskih in utrakvističnih šol.

9. Samostalni predlogi in nasveti.

Živahno in zanimivo bo posvetovanje o delitvi okrajne učiteljske knjižnice. Knjižnični odbor se je izrekel zoper vsako delitev sedanjé knjižnice. Ta naj ostane skupna, in šele od sedaj naprej osnuta se za slovenske in nemške učitelje posebni knjižnici.

Pravična delitev ni mogoča in način delitve naravnost smešen. Če se deli knjižnica, izgubi tudi veliko na svoji vrednosti, kajti nekatera dela (zborniki itd.) se bodo morala tako raztrgati, da dobijo Slovenci nekatere zvezke in Nemci nekatere. Z jedno besedo: delitev obstoječe knjižnice je neizpeljiva.

Več o tem posvetovanju morebiti v svojem časi.

Iz Črnomlja. Okr. učiteljska konferenca se bode vršila v Črnomlju dne 14. mal. srpana t. l. Razven navadnih točéek dnevnega reda se bode obravnavalo:

1. O pokončni pisavi. (Nastop z učenci). Poročevalec g. Franjo Šetina.

2. Zemljepisje v zvezi z zgodovino. (Praktičen poskus z učenci). Poročevalec g. Anton Jeršinič.

Iz ljubljanske okolice. Okrajna učiteljska konferenca za okolico ljubljansko bode dné 20. mal. srpana ob 9. uri dopoldne v prvomestni petrazredni

deški ljudski šoli (Komenskega ulice) v Ljubljani pod vodstvom c. kr. okr. šolskega nadzornika g. Ivana Tomšiča. — Poleg običajnih točkov je na dnevnem redu:

1. Kako naj ljudski učitelj obravnava prirodo-

pisne sestavke šolskih knjig, da doseže povoljni uspeh? Poročevalca: gg. Josip Novak in Viktor Jaklič.

2. Učiteljevo delovanje pred poukom in po pouku gledé šolskega pouka in discipline. Poročevalca: g. Francišek Schiffrer in gđ. Ivana Vidic.

Društveni vestnik.

Iz Ljubljane. (Darila «Narodni Šoli».) Visoki deželni zbor je med drugimi prošnjami za dobrodelne podpore tudi uslišal prošnjo «Narodne Šole» ter ji naklonil za l. 1892. vedeščno darilo dveh sto goldinarjev. Društveni odbor radostno zabeleži ta blagi čin ter se najtopleje zahvaljuje visoki zbornici in sl. deželnemu odboru, ki je po deželni blagajnici dal izplačati dobrodošlo podporo, da se nakupijo učila revnim šolam in ubogi šolski mladini.

Blagorodna gospa M. Giontini je «Narodni Šoli» zopet prepustila majhen klavir starejše vrste z naročilom, da ga odbor podari neki ljudski šoli, kjer se šolsko, narodno in cerkveno petje goji, pa učitelj morda nima na razpolaganje kaknega instrumenta. Klavir je še dobro rabljiv, le tu pa tam kaka struna manjka in ubrati ga je treba. Kdor misli, da bi ga po namenu darovateljice mogel porabiti, naj se obrne do «Narodne Šole». Želeti bi bilo, da ga sprejemnik sam zna ubirati in kako malenkost popraviti. Oglasila sprejema odbor do 20. maj. srpana 1892.

Blaga gospa dobrotnica naj sprejme tem potem najsrčnejšo zahvalo. «Narodne Šole» odbor.

Četrta skupščina „Zveze slovenskih učiteljskih društev“ o hinkostih 1892 v Kranji. (Dolge.) — V nedeljo zjutraj ob 8. uri je bilo zbrano učiteljsko pri sv. maši v farni cerkvi. Po maši se je vršilo v čitalnični dvorani zborovanje delegatov.

G. predsednik prisrčno pozdravi 46 navzočih delegatov, poudarja smoter «Zveze» ter poroča o njenem delovanju v preteklem letu. Med drugim je tudi omenil, da nas «Hrvatska Savez» pozivlja, da bi se pri razstavi tudi slovensko učiteljsko udeležilo.

Potem poroča urednik g. M. Nerat o stanju društvenega glasila, katero je jako ugodno.

Blagajnik g. Iv. Lapajne nam naznani, da je društvo imelo 237 gld. 52 kr. dohodkov in 188 gld. 26 kr. stroškov; tedaj 49 gld. 26 kr. ostanka.

Volijo se trije odseki, kateri naj med letom delujejo in pri prihodnjem zborovanju potem poročajo in sicer:

1. Za Slomšekovo slavnost. (Predsednik g. Fr. Praprotnik.)

2. Za šolsko vrtnarstvo. (Predsednik g. Ribnikar in

3. Za učila. (Predsednik g. M. Nerat.)

Gg. tovariši naj pošiljajo svoja poročila gg. predsednikom.

O času, kdaj bode prihodnje zborovanje, se po mnogih predlogih sklene, da bode prihodnji občni zbor «Zveze» o velikih počitnicah in sicer ob delavnikih.

V odbor se volijo gg.: Ribnikar Vojteh, predsednik; dr. Romih Tomaž in Ravnikar Jernej, podpredsednika; Lapajne Ivan, blagajnik; Gradišnik Armin in Repič Peter, tajnika. Odborniki gg. Kocbek Fr., Porekar Anton in Praprotnik Fr. za Štajersko; Bogatec Kristijan, Krajnik Ivan in Medvešček Peter za Primorsko; Jelenec Luka in Kovšca Marko za Kranjsko.

Ob 11. uri se prične glavno zborovanje. Navzočih je bilo nad 70 tovarišev, med njimi 12 gospodin tovarišev.

G. predsednik v jako lepem govoru pozdravi navzočne, vsodbujajo jih k resnemu in složnemu delovanju ter se posebno spominja dobrot presvetlega vladarja, katere nam je dal z zakonom, na katerega podlagi tudi mi sedaj zborujemo, in zato mu ves zbor zakliče trikrat naudušeni «živio»!

Odpošlje se tudi brzojavka udanosti presvetlemu cesarju.

Prvi poroča o realijah g. dr. T. Romih v skoraj uro trajajočem res stvarnem govoru. Naposled se sprejme naslednji predlogi:

1. Glavni razloček nove šole od stare je v tem, da se poučujejo v novi šoli tudi realije.

2. Učni jezik pri realijah je materni jezik.

3. Učiteljski pripravniki naj se učé realij v tistem jeziku, v katerem bodo kot učitelji poučevali.

4. Pouk iz realij je večinoma nazorni nauk.

5. Pouk iz prirodoslovja se naslanja večinoma na poskuse, prirejene s pripravnimi aparati.

6. Vsaka šola imej dobro izbrano zbirko fizikalnih aparatov.

7. Za učiteljske pripravnike naj se osnuje praktični tečaj, v katerem se bodo temeljito seznanili z najvažnejšimi fizikalnimi aparati ter se vadili prirejati fizikalne poskuse.

Med predavanjem počastil je zbor č. g. dekan A. Mežnarec. G. podpredsednik ga predstavi kot prijatelja šole in g. dekan pozdravi zbor želeč učiteljsvu najboljši uspeh na vse strani.

Druga točka je bila: «O nadzorništvo slovenskih obrtnih nadaljevalnih šol.» Poroča g. Ivan Lapajne, ter končno predlaga, da naj «Zveza» vloži prošnjo